

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W I KWARTALE 2016 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w I kwartale 2016 r.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Od I kw. 2016 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności zastosowano kalibrację wag na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, co zapewnia spójność otrzymywanych wyników z danymi demograficznymi na poziomie województw. W obliczeniach wag uwzględniono stosowane dotychczas kategorie demograficzne według płci, grup wieku i miejsca zamieszkania, natomiast wskaźniki kompletności służące do korekty wag ze względu na występowanie braków odpowiedzi są obecnie wyznaczane na poziomie województw. Zastosowanie kalibracji poprawiło wskaźniki precyzji dla ocen na poziomie województwa, ale szacunek dotyczy wciąż tej samej wartości szacowanego parametru, nie powinny wystąpić zatem żadne różnice systematyczne, mogące mieć wpływ na brak porównywalności danych z wcześniejszymi okresami.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

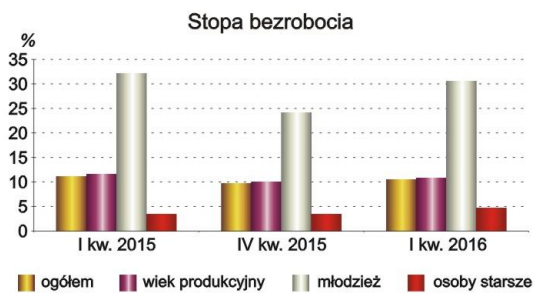
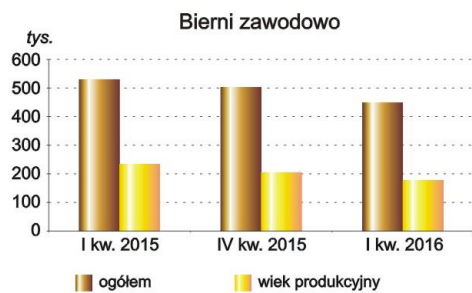
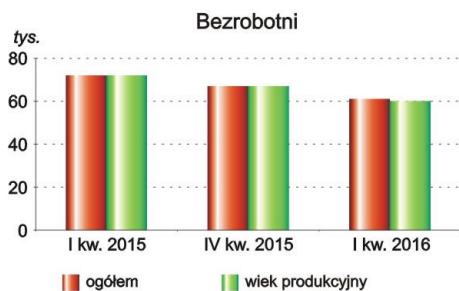
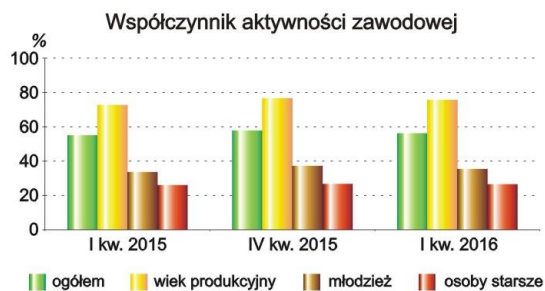
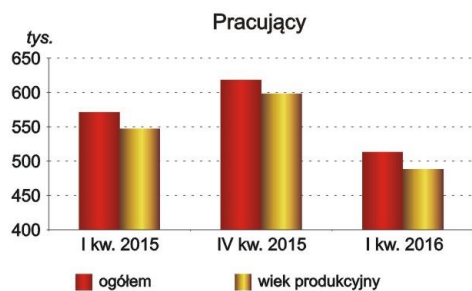
Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; młodzież: 15-24 lata; osoby starsze: 55 lat i więcej.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	I kwartał 2015	IV kwartał 2015	I kwartał 2016
Aktywni zawodowo w tys.	643	685	574
pracujący	571	618	513
bezrobotni	72	67	61
Bierni zawodowo w tys.	529	503	449
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,9	57,7	56,1
Współczynnik zatrudnienia w %	48,7	52,0	50,1
Stopa bezrobocia w %	11,2	9,8	10,6

Aktywni zawodowo

W I kwartale 2016 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 574 tys. osób. Większość z nich (54,9%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 10,7%. Spowodowane to zostało jej spadkiem zarówno w grupie mężczyzn (o 11,8%), jak i wśród kobiet (o 9,4%).

Znaczne różnice odnotowano w zależności od miejsca zamieszkania. Zdecydowanie większy spadek aktywności zawodowej na przestrzeni roku odnotowano na wsi (o 15,5%), natomiast w miastach ubyło jedynie 3,9% aktywnych zawodowo. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo obniżył się do 57,1%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie o 1,2 p. proc. wyższym niż w roku ubiegłym i wyniósł 56,1%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość nadal notowano wśród mężczyzn – 63,8% wobec 49,0% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 54,3% i był mniejszy niż na wsi (57,4%).

W skali kraju współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 0,1 p.proc i osiągnął 56,1%. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wyniósł 64,5%, a kobiet – 48,3%.

Najwyższy wzrost współczynnika aktywności zawodowej odnotowano wśród osób w wieku 25–34 lata – o 4,2 p.proc do 87,1% oraz 35-44 lata (wzrost o 2,6 p. proc. – do 86,9%). Spadek wystąpił jedynie w grupie osób w wieku 45-54 lata (o 0,3 p.proc. – do 85,0%).

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. Wyższy wskaźnik aktywności zawodowej był przede wszystkim rezultatem znacznie większej aktywności niż przed rokiem wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 5,8 p.proc. – do 53,8%). Zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był jednak w dalszym ciągu w grupie osób z wykształceniem wyższym – 80,3%. Mimo że zmniejszył się on na przestrzeni roku o 0,8 p.proc. Wysoki poziom współczynnika aktywności wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 63,6% (spadek o 1,0 p.proc.) oraz zasadniczym zawodowym – 63,9% (wzrost o 0,9 p.proc.). Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenia szkolnego. Wskaźnik dla tej grupy wyniósł 19,2%, przy czym w grupie tej odnotowano jego najwyższy spadek – o 1,3 p. proc.

Pracujący

Liczba pracujących w I kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie 513 tys. i zmalała w skali roku o 10,2%. Było to rezultatem spadku zarówno populacji pracujących mężczyzn – o 9,9%, jak i kobiet – o 10,4%. Istotne różnice wystąpiły w zależności od miejsca zamieszkania. Liczba pracujących w miastach zmalała tylko o 1,8%, natomiast na wsi obniżyła się o 15,6%.

Zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W I kwartale 2016 r. na 1000 pracujących przypadało 994 bezrobotnych i biernych zawodowo.

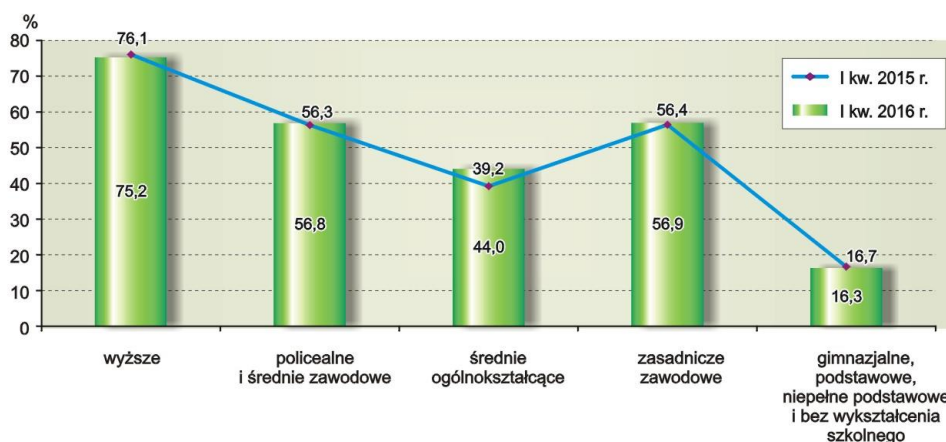
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na wyższym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 50,1% (w kraju – 52,1%). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 56,9%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę (43,9% pań to osoby pracujące). W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 1,4 p.proc. Wzrost ten dotyczył obydwu płci, przy czym większy był wśród mężczyzn, dla których wyniósł 2,5 p.proc.; wśród kobiet wzrósł o 0,6 p.proc.

Zmniejszyły się dysproporcje w zależności od miejsca zamieszkania. Wskaźnik zatrudnienia wśród ludności miast zwiększył się na przestrzeni roku o 3,6 p. proc. osiągając wartość 49,0%, natomiast na wsi wyniósł 51,1% i był mniejszy o 0,1 p. proc.

We wszystkich grupach wiekowych odnotowano wyższy wskaźnik zatrudnienia niż rok wcześniej, w tym najwyższy wśród osób w wieku 25-34 lata – o 4,7 p.proc. i 35-44 lata – o 1,9 p. proc. Najniższy wzrost odnotowano natomiast wśród osób w wieku 55 lat i więcej – o 0,4 p.proc.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 75,2%; w stosunku do roku ubiegłego zmalał jednak o 0,9 p.proc. Niższy był on także wśród najslabiej wykształconych (z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym lub bez wykształcenia szkolnego) – o 0,4 p.proc. Jego wyższy poziom niż przed rokiem odnotowano natomiast w pozostałych grupach, w tym szczególnie wysoki wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 4,8 p. proc.

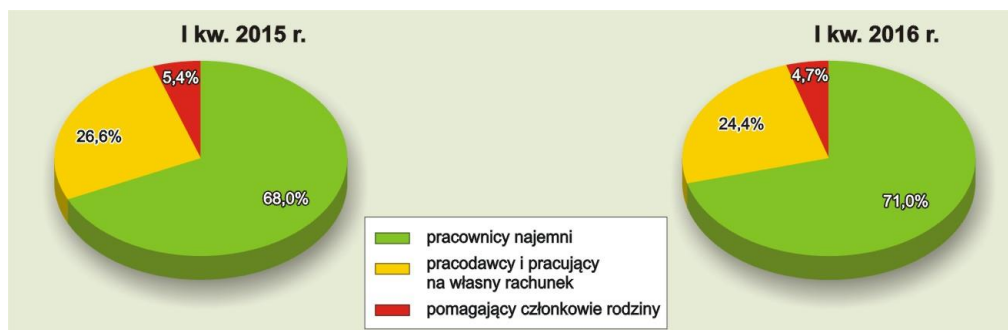
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W I kwartale 2016 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 390 tys. osób, tj. 76,0% ogółu pracujących. Spośród nich większość (59,5%) stanowili mężczyźni. Odmiennie przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 123 tys. pracujących przeważały kobiety (61,0%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano znaczny spadek liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego (o 12,0%). W sektorze publicznym jego skala była mniejsza i wyniosła 3,9%.

Pracownicy najemni stanowili 71,0% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 24,4%, a pomagający członkowie rodzin – 4,7%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zmalała o 17,8%, pracowników najemnych ubyło 6,2%, a pomagających członków rodzin – 22,6%.

Pracujący wg statusu zatrudnienia

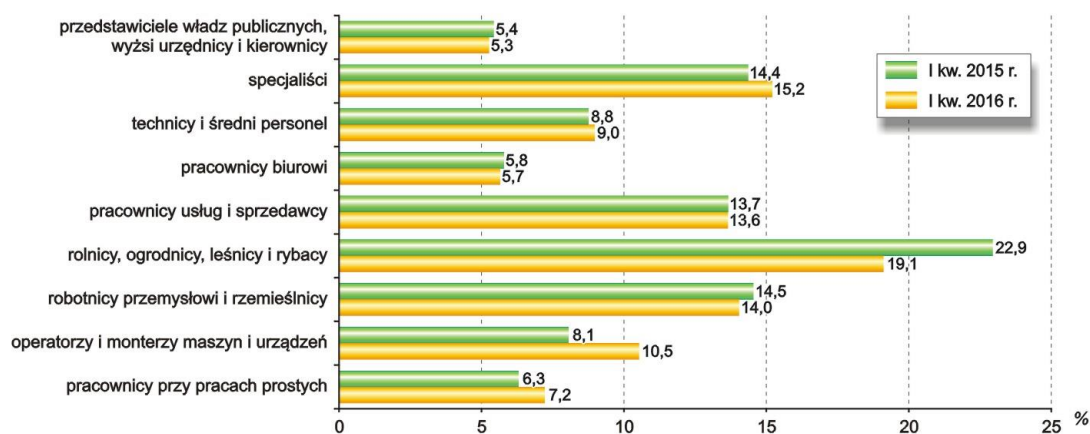
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się na przestrzeni roku o 17,7%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 5,9%.

Liczba pań pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek zmalała na przestrzeni roku o 17,9%. Udział kobiet w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek w tej zbiorowości pozostał na poziomie z roku poprzedniego – 36,8%.

Osoby zatrudnione na czas nieokreślony stanowiły 70,9% ogólnej liczby pracowników najemnych. Ich wyższy odsetek występował w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 87,8%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 62,2%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 19,1% ogółu. Ich liczba na przestrzeni roku znacznie się jednak obniżyła – o 25,2%. Specjaliści stanowili 15,2% ogółu, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 14,0%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 13,6%.

Pracujący według grup zawodowych

Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 87,0% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 93,1% oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków – 56,1%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród pracowników usług i sprzedawców – 70,0%, specjalistów – 65,4% oraz pracowników wykonujących prace proste – 64,9%.

Zwiększył się udział pracujących, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Stanowili oni 68,6% ogółu pracujących. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godz. tygodniowo wyniósł 73,7%, a kobiet – 62,5%. Dłużej pracowali mieszkańcy miast. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 74,2%, podczas gdy na wsi 64,4%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w I kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie 61 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 15,3%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 57,4% ogółu. Spadek bezrobocia odnotowano niezależnie od płci, przy czym zdecydowanie większy był w grupie mężczyzn, wśród których liczba bezrobotnych zmalała o 22,2%, podczas gdy kobiet poszukujących pracy ubyło o 3,7%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miast obniżyła się o 20,0%, natomiast na wsi o 11,9%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W I kwartale 2016 roku ukształtowała się ona na poziomie 10,6% i w skali roku obniżyła się o 0,6 p.proc.

W kraju odnotowano spadek liczby bezrobotnych – o 19,5%. Wyraźnie niższa niż w województwie była stopa bezrobocia, która osiągnęła 7,0%, tj. o 1,6 p. proc. mniej niż przed rokiem.

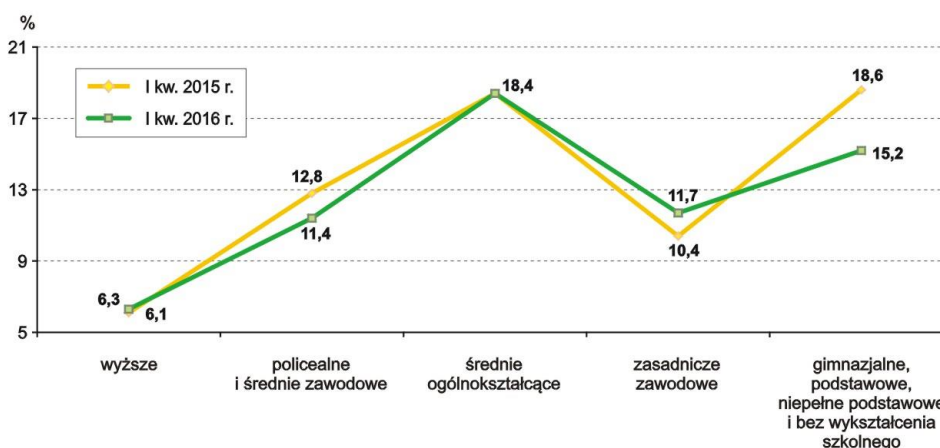
Stopa bezrobocia w miastach była wyraźnie mniejsza niż na wsi i wyniosła 9,8%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 11,3% aktywnych zawodowo.

Poprawiła się sytuacja mężczyzn na rynku pracy. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości obniżyła się o 1,5 p. proc. i wyniosła 11,1%. Wśród kobiet wystąpił wzrost wynoszący 0,6 p. proc. W rezultacie stopa bezrobocia osiągnęła wśród nich 10,0%.

Mniejsze bezrobocie niż przed rokiem wystąpiło w większości grup wieku. Na przestrzeni roku stopa bezrobocia w grupie poszukujących pracy w wieku 45–54 lata zmniejszyła się o 1,9 p. proc. – do 6,4%. Istotną poprawę osiągnięto także w zbiorowości – 15-24 lata – o 1,6 p.proc i 25-34 lata – 1,3 p.proc. Pogorszyła się natomiast sytuacja wśród najstarszych (55 lat i więcej), dla których stopa bezrobocia zwiększyła się o 1,3 p.proc. oraz 35-44 lata – o 0,6 p.proc.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – 18,4%, przy czym utrzymała się na poziomie z roku poprzedniego. Największa poprawa sytuacji nastąpiła wśród najłabiej wykształconych (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego), dla których stopa bezrobocia obniżyła się o 3,4 p.proc. oraz policealnym i średnim zawodowym – o 1,4 p.proc. Jej wzrost odnotowano natomiast w grupie z wykształceniem wyższym – o 0,2 p. proc. oraz zasadniczym zawodowym – o 1,3 p. proc.

Stopa bezrobocia według wykształcenia

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez ogłoszenia w prasie – 75,4%. Mniej osób decydowało się na jej poszukiwanie poprzez biura pracy – 73,8%, krewnych i znajomych – 60,7% oraz bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 62,3%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 12,3 miesiąca. Skrócenie tego okresu było wynikiem jego spadku zarówno wśród kobiet (o 3,6 miesiąca – do 10,6 miesiąca), jak i mężczyzn (do 13,5 miesiąca – o 0,8 miesiąca krócej niż rok wcześniej). Nieco szybciej znajdowali pracę mieszkańcy wsi, którzy przeznaczali na jej poszukiwanie średnio 12,2 m-ca. W miastach zajmowało to przeciętnie 12,5 miesiąca.

Bierni zawodowo

W I kwartale 2016 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 449 tys. osób, tj. 43,9% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (*w kraju również 43,9%*). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 60,1% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 54,1%.

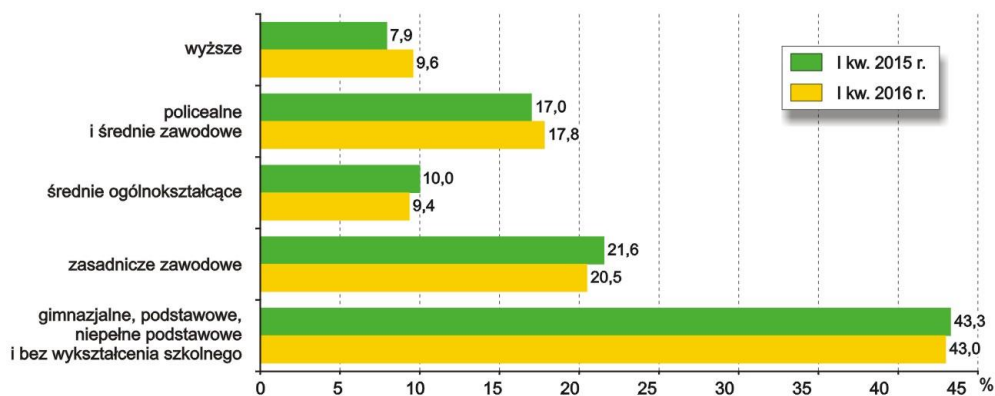
W skali roku zbiorowość biernych zawodowo zmniejszyła się o 15,1%, co było wynikiem jej spadku zarówno w miastach – o 14,5%, jak i na wsi – o 15,6%.

W podziale według płci spadek w grupie kobiet wyniósł 13,5%, natomiast w przypadku mężczyzn – 17,5%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zmalała o 9,6% i stanowiła 65,0% ogółu. Spadek liczby nieaktywnych wystąpił także w pozostałych grupach wiekowych, w tym największy wśród osób młodych: w wieku 25-34 lata – o 37,1% oraz w wieku 15-24 lata – o 23,1%.

Liczną grupę biernych zawodowo (43,0%) tworzą osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zmniejszyła się o 15,7%. Najbardziej ubyto biernych osób wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 20,8%. Jedyną grupą, w której przybyło nieaktywnych zawodowo stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – o 2,4%.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 51,0% biernych zawodowo. Jako przyczynę bierności zawodowej 17,8% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 13,1% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło ok. 3% biernych zawodowo.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w I kw. 2016 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano wzrost aktywności zawodowej,
- obniżyła się liczba pracujących, przy czym zdecydowanie większy spadek odnotowano na wsi,
- odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia w województwie,
- wystąpił znaczny spadek liczby bezrobotnych, przy czym zdecydowanie większy był wśród mężczyzn,
- niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej wyrażnie mniejszy poziom występował w mieście,
- zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się zbiorowość biernych zawodowo; znaczny spadek wystąpił niezależnie od płci i miejsca zamieszkania.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2016 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	1023	574	513	61	449	56,1	50,1	10,6
mężczyźni	494	315	281	35	179	63,8	56,9	11,1
kobiety	529	259	232	26	270	49,0	43,9	10,0
Miasta	451	245	221	24	206	54,3	49,0	9,8
Wieś	571	328	292	37	243	57,4	51,1	11,3
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	139	49	34	15	90	35,3	24,5	30,6
25–34	171	149	129	20	22	87,1	75,4	13,4
35–44	168	146	133	13	22	86,9	79,2	8,9
45–54	147	125	117	8	23	85,0	79,6	6,4
55 lat i więcej	397	105	101	5	292	26,4	25,4	4,8
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	218	175	164	11	43	80,3	75,2	6,3
policealne i średnie zawodowe	220	140	125	16	80	63,6	56,8	11,4
średnie ogólnokształcące	91	49	40	9	42	53,8	44,0	18,4
zasadnicze zawodowe	255	163	145	19	92	63,9	56,9	11,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	239	46	39	7	193	19,2	16,3	15,2